

USTAWA

z dnia 2016 r.

o sposobach przywrócenia równości stron niektórych umów kredytu i umów pożyczki¹⁾

Parlament Rzeczypospolitej Polskiej, uznając że państwo, jego organy i instytucje publiczne zobowiązane są do szczególnej ochrony obywateli w ich relacjach prawnych z podmiotami działającymi zawodowo na rynku finansowym, a w sytuacji stwierdzenia nieuzasadnionej nierówności stron w tych relacjach są zobowiązane do podjęcia działań naprawczych, a ponadto uznając, że podmioty działające zawodowo na rynku finansowym zobowiązane są w sposób pełny i rzetelny informować swoich klientów o ryzykach związanych z oferowanymi przez siebie produktami i usługami, a w przypadku niewywiązania się z tego obowiązku powinny solidarnie uczestniczyć w likwidacji negatywnych skutków powstałych z tego powodu, uchwala niniejszą ustawę.

Art. 1. Ustawa określa zasady przywracania równości stron oraz ekwiwalentności świadczeń, wynikających z zawartych przez kredytodawcę i konsumenta od dnia 1 stycznia 2000 r. do dnia wejścia w życie ustawy i jednocześnie obowiązujących w tym dniu umów kredytu o kredyt denominowany lub kredyt indeksowany oraz umów pożyczki o pożyczkę denominowaną lub pożyczkę indeksowaną, zabezpieczonych hipoteką i nie spłaconych do dnia wejścia w życie ustawy, z zastrzeżeniem art. 3 oraz art. 8.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) konsument – konsument w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r. poz. 121, z późn. zm.²⁾), a także osoba fizyczna prowadzącą jednoosobowo działalność gospodarczą, jeżeli

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się następujące ustawy: ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim oraz ustawę z dnia 29 grudnia 2015 r. o podatku od niektórych instytucji finansowych.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 827 oraz z 2015 r. poz. 4, 397, 539, 1137, 1311, 1433, 1830 i 1844.

nie dokonywała ona odpisów amortyzacyjnych od nieruchomości obciążonej hipoteką i nie zaliczała do kosztów uzyskania przychodu odsetek i innych obciążeń z tytułu umów, o których mowa w art.1;

- 2) kredytodawca – podmiot będący przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, który w zakresie swojej działalności gospodarczej lub zawodowej, udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi kredytu lub pożyczki;
- 3) umowa kredytu – umowa kredytu, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2015 r. poz. 128, z późn. zm³⁾);
- 4) umowa pożyczki – umowa, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny; przepisy ustawy odnoszące się do umowy kredytu stosuje się do umowy pożyczki;
- 5) kredyt indeksowany – bez względu na użyte w umowie kredytu określenie kredytu, kredyt udzielony w złotych polskich, który według umowy kredytu stanowi równowartość określonej ilości waluty innej niż waluta polska lub jest do niej indeksowany lub waloryzowany; w dalszej części ustawy „indeksowany” oznacza indeksowany, waloryzowany lub stanowiący równowartość określonej ilości waluty innej niż waluta polska;
- 6) kredyt denominowany – bez względu na użyte w umowie kredytu określenie kredytu, kredyt udzielony w walucie innej niż polska, który został wypłacony w złotych polskich;
- 7) pożyczka indeksowana – bez względu na użyte w umowie pożyczki określenie pożyczki, pożyczka udzielona w złotych polskich, która według umowy pożyczki stanowi równowartość określonej ilości waluty innej niż waluta polska lub jest do niej indeksowana lub waloryzowana; przepisy ustawy odnoszące się do kredytu indeksowanego stosuje się do pożyczki indeksowanej;
- 8) pożyczka denominowana – bez względu na użyte w umowie pożyczki określenie pożyczki, pożyczka udzielona w walucie innej niż polska, która została wypłacona w złotych polskich; przepisy ustawy odnoszące się do kredytu denominowanego stosuje się do pożyczki denominowanej;
- 9) rata kredytu - rata kapitałowa, rata odsetkowa lub rata kapitałowo-odsetkowa;
- 10) rata pożyczki - rata kapitałowa, rata odsetkowa lub rata kapitałowo-odsetkowa; przepisy ustawy odnoszące się do rat kredytu stosuje się do rat pożyczki;
- 11) transza kredytu - część udzielonej przez kredytodawcę kwoty kredytu;

---

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 559, 978, 1166, 1223, 1260, 1311, 1348, 1357, 1513, 1634, 1830, 1844, 1854 i 1864.

- 12) transza pożyczki - część udzielonej przez kredytodawcę kwoty pożyczki; przepisy ustawy odnoszące się do transz kredytu stosuje się do transz pożyczki;
- 13) WIBOR (*Warsaw Interbank Offered Rate*) - roczną stopę procentową na warszawskim rynku międzybankowym dla złotych polskich;
- 14) LIBOR (*London Interbank Offered Rate*) – roczną stopę procentową na londyńskim rynku międzybankowym dla dolara amerykańskiego, euro, franka szwajcarskiego, funta szterlinga oraz jena;
- 15) waluta obca – waluta inna niż waluta polska.

Art. 3. 1. Przepisy niniejszego artykułu stosuje się do umów kredytu indeksowanego oraz kredytu denominowanego, zawartych od dnia 1 stycznia 2000 r. do dnia 26 sierpnia 2011 r., w których zastosowano co najmniej jedno z następujących rozwiązań:

- 1) w przypadku kredytu indeksowanego, w celu określenia przy udzielaniu tego kredytu ilości waluty obcej, do której indeksowany jest kredyt, zastosowano niższy kurs wymiany waluty polskiej na walutę obcą, do której indeksowany jest kredyt, niż średni kurs wymiany waluty obcej, ogłoszony przez Narodowy Bank Polski w dniu, w którym obowiązywał kurs powyższej waluty obcej zastosowany w celu określonym powyżej. Jeżeli ustalanie powyżej zastosowanego kursu dla kredytu indeksowanego wypłacanego bez podziału na transze było wieloetapowe, to brany jest pod uwagę dzień kursu, który był decydujący jako ostatni o wyżej określonej ilości waluty obcej, do której indeksowany jest kredyt. Jeżeli ustalanie powyższej zastosowanego kursu dla kredytu indeksowanego wypłacanego w transzach było wieloetapowe, to brane są pod uwagę dni kursów, które były decydujące jako ostatnie o wyżej określonej ilości waluty obcej, do której indeksowany jest kredyt,
- 2) w przypadku kredytu denominowanego, w celu określenia wartości wypłaty kwoty kredytu lub jego transz w walucie polskiej, zastosowano niższy kurs wymiany na walutę polską waluty obcej, do której denominowany jest ten kredyt, niż średni kurs wymiany tej waluty obcej na walutę polską ogłoszony przez Narodowy Bank Polski w dniu, w którym dokonano przeliczenia kwoty kredytu denominowanego lub jego transz na walutę polską,
- 3) w przypadku kredytu denominowanego lub kredytu indeksowanego w celu przeliczenia waluty polskiej na walutę obcą, w której wyrażone są raty kredytu, prowizje lub opłaty, zastosowano wyższy kurs wymiany waluty polskiej na walutę obcą, do której odpowiednio indeksowany jest kredyt indeksowany lub denominowany jest kredyt denominowany, niż średni kurs wymiany tej waluty ogłoszony przez Narodowy Bank Polski odpowiednio w dniu wymagalności rat

kredytu, prowizji lub opłat, a jeśli zapłata rat kredytu, prowizji lub opłat nastąpiła po dniu wymagalności – w dniu zapłaty.

2. Na pisemny wniosek konsumenta, złożony w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia ustawy w życie, kredytodawca jest obowiązany w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku, do sporządzenia i wysłania konsumentowi pisemnej informacji o zastosowaniu lub niezastosowaniu wobec niego rozwiązań, o których mowa w ust. 1.

3. Jeżeli wobec konsumenta zastosowano rozwiązania, o których mowa w ust. 1, kredytodawca jest obowiązany do przedstawienia w pisemnej informacji, o której mowa w ust. 2:

1) w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 dla kredytu indeksowanego, wartości różnicy kursu (WRK1) obliczonej według następującego wzoru:

$$WRK1 = KK \times \left(\frac{WZ\text{Ł}}{KK} - \frac{WZ\text{Ł}}{KWNBP} \right)$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

WRK1 – wartość różnicy kursu pomiędzy kursem wymiany waluty polskiej na walutę obcą, do której indeksowany jest kredyt indeksowany, zastosowanym w celu określenia przy udzielaniu kredytu indeksowanego ilości powyższej waluty obcej, a średnim kursem wymiany waluty polskiej na powyższą walutę obcą, ogłoszonym przez Narodowy Bank Polski w dniu w którym obowiązywał zastosowany, w celu określonym powyżej, kurs waluty obcej, do której indeksowany jest ten kredyt,

KK – kurs waluty obcej, do której indeksowany jest kredyt indeksowany, zastosowany w celu określenia przy udzielaniu tego kredytu ilości waluty obcej, do której indeksowany jest ten kredyt,

WZŁ – kwotę udzielonego kredytu indeksowanego wyrażoną w walucie polskiej,

KWNBP – średni kurs wymiany waluty polskiej na walutę obcą, do której indeksowany jest kredyt indeksowany, ogłoszony przez Narodowy Bank Polski w dniu, w którym obowiązywał kurs waluty obcej, do której indeksowany jest ten kredyt, zastosowany w celu określenia przy udzielaniu tego kredytu ilości powyższej waluty obcej;

2) w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, dla kredytu denominowanego, wartości różnicy kursu (WRK2) obliczonej według następującego wzoru:

$$WRK2 = KUK \times (KWNBP - KW)$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

WRK2 - wartość różnicy kursu pomiędzy kursem wymiany na walutę polską waluty obcej zastosowanym w celu określenia wartości wypłaty kwoty kredytu lub jego transz a średnim kursem wymiany tej waluty na walutę polską ogłoszonym przez Narodowy Bank Polski w dniu, w którym dokonano przeliczenia kwoty kredytu denominowanego na walutę polską,

KUK - kwotę udzielonego kredytu denominowanego wyrażoną w walucie obcej,

KWNBP – średni kurs wymiany waluty obcej, do której denominowany jest kredyt denominowany, na walutę polską ogłoszony przez Narodowy Bank Polski w dniu, w którym dokonano przeliczenia kwoty tego kredytu na walutę polską,

KW – kurs wymiany na walutę polską waluty obcej, do której denominowany jest kredyt denominowany, zastosowany w celu określenia wartości wypłaty kwoty tego kredytu lub jego transz;

- 3) w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, dla kredytu indeksowanego wysokości odsetek ustawowych od wartości różnicy kursu WRK1 obliczonego według wzoru określonego w pkt 1, naliczonych od dnia postawienia do dyspozycji konsumenta kwoty kredytu indeksowanego lub odpowiednio jego transz do dnia sporządzenia wyliczenia tych odsetek na potrzeby sporządzenia informacji, o której mowa w ust. 2;
- 4) w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, dla kredytu denominowanego wysokości odsetek ustawowych od wartości różnicy kursu WRK2 obliczonego według wzoru określonego w pkt 2, naliczonych od dnia postawienia do dyspozycji klienta kwoty kredytu denominowanego lub jego transz do dnia sporządzenia wyliczenia tych odsetek na potrzeby sporządzenia informacji, o której mowa w ust. 2;
- 5) w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, odpowiednio dla kredytu indeksowanego lub kredytu denominowanego zsumowaną wartość różnicy kursu wpłat rat kredytu, prowizji lub opłat dokonanych przez konsumenta, obliczoną według następującego wzoru dla pojedynczej raty kredytu, prowizji lub opłaty:

$$WRK3 = (KW - KWNBP) \times WW$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

WRK3 – odpowiednio dla kredytu denominowanego lub kredytu indeksowanego, wartość różnicy kursu pomiędzy zastosowanym przez kredytodawcę kursem wymiany waluty polskiej na walutę obcą, do której odpowiednio indeksowany jest kredyt indeksowany lub denominowany jest kredyt denominowany, do wpłat rat kredytu, prowizji lub opłat dokonanych w walucie polskiej przez konsumenta do dnia sporządzenia wyliczenia tych odsetek na potrzeby sporządzenia informacji, o której mowa w niniejszym ustępie, a średnim kursem wymiany waluty polskiej na walutę obcą, do której jest indeksowany jest kredyt indeksowany lub denominowany jest kredyt denominowany, ogłoszonym przez Narodowy Bank Polski w dniu wymagalności poszczególnych rat kredytu, prowizji lub opłat, a w przypadku zapłaty po dniu wymagalności w dniu dokonania tej zapłaty,

KW – zastosowany przez kredytodawcę kurs wymiany waluty polskiej na walutę obcą, do której odpowiednio indeksowany jest kredyt indeksowany lub

denominowany jest kredyt denominowany, do wpłat rat kredytu, prowizji lub opłat dokonanych w walucie polskiej przez konsumenta,

KWNBP – średni kurs wymiany waluty obcej, do której indeksowany jest kredyt indeksowany lub denominowany jest kredyt denominowany, ogłoszony przez Narodowy Bank Polski w dniu wymagalności rat kredytu, prowizji lub opłat, a jeżeli zapłata rat kredytu, prowizji lub opłat nastąpiła po dniu wymagalności, średni kurs wymiany waluty obcej, do której indeksowany jest kredyt indeksowany lub denominowany jest kredyt denominowany, ogłoszony przez Narodowy Bank Polski w dniu zapłaty rat kredytu, prowizji lub opłat,

WW – ilość waluty obcej stanowiącej ratę kredytu, prowizję lub opłatę;

6) w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, odpowiednio dla kredytu indeksowanego lub kredytu denominowanego wysokości odsetek ustawowych od wartości różnicy kursu wpłat (WRK3) obliczonego według wzoru określonego w pkt 5, naliczonych odpowiednio od dnia wymagalności poszczególnych rat kredytu, prowizji lub opłat, a jeżeli zapłata rat kredytu, prowizji lub opłat nastąpiła po dniu wymagalności, odpowiednio od dnia zapłaty poszczególnych rat kredytu, prowizji lub opłat, do dnia sporządzenia wyliczenia tych odsetek na potrzeby sporządzenia informacji, o której mowa w niniejszym ustępie;

7) w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, dla kredytu indeksowanego wartości strat konsumenta wynikających ze wzrostu wartości waluty obcej (WRK4) w związku z zastosowanym kursem wymiany waluty polskiej na walutę obcą, do której indeksowany jest kredyt, w celu określenia przy udzielaniu kredytu ilości waluty obcej, do której indeksowany jest kredyt, zamiast średniego kursu wymiany waluty obcej, do której indeksowany jest kredyt, ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w dniu w którym obowiązywał kurs powyższej waluty obcej zastosowany w powyżej określonym celu, obliczonej według następującego wzoru:

$$WRK4 = \left(\frac{WZ\text{Ł}}{KW} - \frac{WZ\text{Ł}}{KWNBP} \right) \times IWNBP - \left(\frac{WZ\text{Ł}}{KW} - \frac{WZ\text{Ł}}{KWNBP} \right) \times KWNBP$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

WRK4 – wzrost wartości waluty obcej w związku z zastosowanym przy kredycie indeksowanym kursem wymiany waluty polskiej na walutę obcą, do której indeksowany jest kredyt, w celu określenia przy udzielaniu kredytu ilości powyższej waluty obcej, zamiast średniego kursu wymiany waluty polskiej na powyższą walutę obcą, ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski, w dniu w którym obowiązywał kurs wymiany waluty polskiej na powyższą walutę obcą zastosowany w powyżej określonym celu,

IWNBP – średni kurs wymiany polskiej na walutę obcą, do której indeksowany jest kredyt indeksowany, ogłoszony przez Narodowy Bank Polski w dniu sporządzenia informacji, o której mowa w niniejszym ustępie,

WZŁ – kwotę udzielonego kredytu indeksowanego wyrażoną w walucie polskiej,

KWNBP – średni kurs wymiany waluty polskiej na walutę obcą, do której indeksowany jest kredyt indeksowany, ogłoszony przez Narodowy Bank Polski w dniu w którym obowiązywał kurs wymiany waluty polskiej na powyższą walutę obcą, zastosowany w celu określenia przy udzielaniu kredytu indeksowanego ilości powyższej waluty obcej,

KW – zastosowany kurs wymiany waluty polskiej na walutę obcą, do której indeksowany jest kredyt indeksowany, w celu określenia przy udzielaniu kredytu indeksowanego ilości powyższej waluty obcej;

- 8) w przypadku kredytu indeksowanego sumy kwot ustalonych zgodnie z pkt 1, 3, 5-7, a w przypadku kredytu denominowanego sumy kwot ustalonych zgodnie z pkt 2, 4-6.

4. Konsumentowi, który nie zgadza się z treścią informacji, o której mowa w ust. 2, w tym zawartymi w niej wyliczeniami, przysługuje prawo wniesienia reklamacji do kredytodawcy w terminie dwóch miesięcy od dnia otrzymania informacji. Kredytodawca rozpatruje reklamację w trybie przewidzianym ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i Rzeczniku Finansowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1348, 1830, i 184).

5. Na pisemny wniosek konsumenta kredytodawca pomniejsza kapitał kredytu indeksowanego o sumę kwot ustalonych zgodnie z ust. 3 pkt 1, 3, 5-7, a w przypadku kredytu denominowanego o sumę kwot, ustalonych zgodnie z ust. 3 pkt 2, 4, 5-6. Pomniejszenie kapitału następuje w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku przez konsumenta, według średniego kursu wymiany waluty polskiej na walutę obcą, do której jest indeksowany kredyt indeksowany lub denominowany jest kredyt denominowany, ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w dniu dokonania pomniejszenia kapitału. Wniesienie reklamacji, o której mowa w ust. 4, nie wpływa na prawa i obowiązki wynikające z niniejszego ustępu i nie wyłącza ponownego pomniejszenia kapitału kredytu w przypadku pozytywnego rozpatrzenia reklamacji lub wydania prawomocnego wyroku sądu.

6. W przypadku, w którym dla kredytu indeksowanego suma kwot ustalonych zgodnie z ust. 3 pkt 1, 3, 5-7, a dla kredytu denominowanego suma kwot, ustalonych zgodnie z ust. 3 pkt 2, 4, 5-6 jest wyższa niż pozostała do spłaty kwota kapitału, odpowiednio kredytu indeksowanego lub kredytu denominowanego, kredytodawca dokonuje wypłaty konsumentowi nadwyżki w terminie 30 dni od dnia złożenia przez konsumenta wniosku, o którym mowa w ust. 5.

7. Jeżeli konsument wskaże we wniosku, o którym mowa w ust. 5, rachunek do wypłaty, o której mowa w ust. 6, kredytodawca jest zobowiązany do dokonania wypłaty na rachunek wskazany przez konsumenta.

Art. 4. 1. Konsument jest uprawniony do złożenia kredytodawcy wniosków o przeprowadzenie restrukturyzacji kredytu indeksowanego lub kredytu denominowanego na zasadach określonych w art. 5 lub art. 6.

2. Złożenie wniosku w trybie art. 5 nie wyłącza uprawnienia do złożenia oświadczenia w trybie art. 6 ust. 1, jednakże po złożeniu wniosku w trybie art. 5 oświadczenie w trybie art. 6 ust. 1 nie może zostać złożone wcześniej niż po upływie dwumiesięcznego terminu, o którym mowa w art. 5 ust. 1 lub nie wcześniej niż w dniu złożenia przez konsumenta lub kredytodawcę oświadczenia o rezygnacji z restrukturyzacji w trybie art. 5. Dokonanie restrukturyzacji w trybie art. 5, skutkujące zmianą umowy kredytu, pozbawia konsumenta prawa do skorzystania z restrukturyzacji w trybie art. 6.

3. Restrukturyzacji kredytu:

- 1) w trybie art. 5 dokonuje się poprzez zmianę umowy kredytu;
- 2) w trybie art. 6 dokonuje się poprzez złożenie przez konsumenta oświadczenia, o którym mowa w art. 6 ust.1.

4. Kredytodawca sporządza i wysyła w ciągu 2 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy informację dla konsumenta, zawierającą dane, o których mowa w ust. 6.

5. W przypadku, w którym umowa kredytu została zawarta przez konsumenta w ramach prowadzonej przez niego jednoosobowo działalności gospodarczej, informacja o której mowa w ust. 4 sporządzana jest na wniosek konsumenta, złożony w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Kredytodawca sporządza i wysyła informację w ciągu 2 miesięcy od dnia złożenia wniosku. Wniosek zawiera, złożone przez konsumenta pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań oświadczenie, że nie dokonywał on odpisów amortyzacyjnych od nieruchomości obciążonej hipoteką i nie zaliczał do kosztów uzyskania przychodu z prowadzonej działalności gospodarczej odsetek i innych obciążeń z tytułu umowy kredytu. Składając oświadczenie, o którym mowa w zdaniu poprzednim, konsument jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli o następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.". Oświadczenie konsumenta nie zawierające klauzuli, o której mowa w niniejszym ustępie jest nieważne.

6. Informacja, o której mowa w ust. 4, zawiera następujące dane:

- 1) datę udzielenia kredytu, rozumianą jako datę postawienia kwoty kredytu indeksowanego lub kwoty kredytu denominowanego do dyspozycji konsumenta, a w przypadku w którym kredyt indeksowany lub kredyt denominowany był wypłacany w transzach, daty postawienia do dyspozycji konsumenta poszczególnych transz kredytu indeksowanego lub kredytu denominowanego;
- 2) w przypadku kredytu indeksowanego kurs wymiany waluty polskiej na walutę obcą, do której indeksowany jest ten kredyt, zastosowany w celu określenia przy udzielaniu kredytu ilości powyższej waluty obcej, a w przypadku w którym kredyt

- był wypłacany w transzach i zastosowano różny kurs wymiany waluty polskiej na walutę obcą dla poszczególnych transz, kursy wymiany waluty polskiej na walutę obcą zastosowane dla poszczególnych transz kredytu;
- 3) w przypadku kredytu indeksowanego średni kurs wymiany waluty polskiej na walutę obcą, do której indeksowany jest ten kredyt, ogłoszony przez Narodowy Bank Polski w dniu, w którym obowiązywał kurs powyższej waluty obcej, zastosowany w celu określenia przy udzielaniu kredytu ilości powyższej waluty obcej; jeżeli w celu określenia przy udzielaniu kredytu indeksowanego ilości powyższej waluty obcej zastosowano kursy wymiany walut z różnych dni, to podawane są ogłoszone przez Narodowy Bank Polski średnie kursy wymiany walut dla każdego z tych dni;
  - 4) w przypadku kredytu denominowanego kurs wymiany na walutę polską waluty obcej, do której denominowany jest ten kredyt, zastosowany w celu określenia wartości wypłaty kwoty kredytu w walucie polskiej, a w przypadku w którym kredyt był wypłacany w transzach i zastosowano różny kurs wymiany na walutę polską waluty obcej dla poszczególnych transz, kursy wymiany waluty polskiej na walutę obcą zastosowane dla poszczególnych transz kredytu;
  - 5) w przypadku kredytu denominowanego średni kurs wymiany waluty obcej na walutę polską ogłoszony przez Narodowy Bank Polski w dniu, w którym dokonano przeliczenia kwoty kredytu denominowanego lub jego transz na walutę polską; jeżeli w celu określenia wartości wypłaty kwoty kredytu lub jego transz w walucie polskiej zastosowano kursy wymiany walut z różnych dni, to podawane są ogłoszone przez Narodowy Bank Polski średnie kursy wymiany powyższych walut dla każdego z tych dni;
  - 6) w przypadku kredytu indeksowanego kwotę udzielonego kredytu wyrażoną w złotych, natomiast w przypadku kredytu denominowanego kwotę udzielonego kredytu wyrażoną w walucie obcej;
  - 7) w przypadku kredytu indeksowanego ilość waluty obcej ustaloną w celu określenia przy udzielaniu tego kredytu ilości waluty obcej, do której indeksowany jest kredyt, natomiast w przypadku kredytu denominowanego wartość wypłaty kwoty tego kredytu lub jego transz w walucie polskiej;
  - 8) kwotę pozostałego do spłaty kapitału wyrażoną w walucie obcej, do której odpowiednio indeksowany jest kredyt indeksowany lub denominowany jest kredyt denominowany na dzień wejścia w życie ustawy;
  - 9) kwotę pozostałego do spłaty kapitału wyrażoną w walucie polskiej na dzień wejścia w życie ustawy według średniego kursu wymiany na walutę polską waluty obcej, do której odpowiednio indeksowany jest kredyt indeksowany lub denominowany jest kredyt denominowany, ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w dniu wejścia w życie ustawy;

- 10) kwotę pozostałego do spłaty kapitału wyrażoną w walucie polskiej na dzień wejścia w życie ustawy obliczoną zgodnie z zasadami określonymi w ust. 7, w ust. 8 oraz w załączniku do ustawy wraz z przedstawieniem w postaci załącznika do informacji sposobu obliczenia kwoty pozostałego do spłaty kapitału wraz z podziałem na kolumny, o których mowa w załączniku do ustawy;
- 11) harmonogram rat kredytu liczonych od kwoty kapitału pozostałego do spłaty, o którym mowa w pkt 10, od dnia wejścia w życie ustawy do dnia całkowitej spłaty odpowiednio kredytu indeksowanego lub kredytu denominowanego. Do wyliczenia powyższych rat kredytu kredytodawca stosuje określoną w odpowiednio w umowie kredytu indeksowanego lub umowie kredytu denominowanego marżę oraz określoną odpowiednio w umowie kredytu indeksowanego lub umowie kredytu denominowanego stopę referencyjną oprocentowania kredytu w walucie obcej (przykładowo LIBOR). Wraz ze zmianą stopy referencyjnej oprocentowania odpowiednio kredytu indeksowanego lub kredytu denominowanego, a w szczególności LIBOR, kredytodawca jest zobowiązany do aktualizacji harmonogramu dla każdego okresu spłat rat kredytu;
- 12) wysokość ustalonego zgodnie z załącznikiem do ustawy kursu waluty obcej zastosowanego do wyliczenia wartości kapitału pozostałego do spłaty, o którym mowa w pkt 10.

7. Kapitał (kwotę) pozostałego do spłaty kredytu indeksowanego oraz kredytu denominowanego ustala się z zastosowaniem takiego kursu wymiany waluty obcej do której indeksowany jest kredyt indeksowany lub denominowany jest kredyt denominowany na walutę polską, aby kapitał (kwota) wyrażony w walucie polskiej odpowiadał wartości kapitału pozostałego do spłaty dla hipotetycznego kredytu udzielonego w walucie polskiej, ustalonej zgodnie z załącznikiem do ustawy.

8. Przez hipotetyczny kredyt udzielony w walucie polskiej (zwany dalej „kredytem hipotetycznym”) rozumie się kredyt, który byłby postawiony do dyspozycji konsumenta w dniu postawienia do jego dyspozycji kredytu indeksowanego lub kredytu denominowanego, przy założeniu że:

- 1) kwota kapitału hipotetycznego kredytu stanowi, w przypadku kredytu indeksowanego kwotę udzielonego kredytu wyrażoną w walucie polskiej, natomiast w przypadku kredytu denominowanego kwotę wypłaconą w walucie polskiej po przeliczeniu na walutę polską kwoty kredytu denominowanego wyrażonej w walucie obcej, w której był udzielany kredyt denominowany;
- 2) okres na jaki zostałyby udzielony kredyt hipotetycznego jest równy okresowi na jaki został udzielony odpowiednio kredyt indeksowany lub kredyt denominowany;
- 3) sposób i terminy płatności rat kredytu dla kredytu hipotetycznego są takie same jak w przypadku odpowiednio kredytu indeksowanego lub kredytu denominowanego;

- 4) marża kredytu hipotetycznego jest równa marży odpowiednio kredytu indeksowanego lub kredytu denominowanego;
- 5) stopa referencyjna LIBOR ustalona odpowiednio dla kredytu indeksowanego lub kredytu denominowanego jest zastąpiona dla kredytu hipotetycznego stopą referencyjną WIBOR dla takiego samego okresu;
- 6) jeżeli do określenia hipotetycznego kredytu dodatkowo są niezbędne inne dane niż wymienione w pkt 1-5, to ustala się je zgodnie z postanowieniami odpowiednio dla umowy kredytu indeksowanego lub kredytu denominowanego;

9. Konsumentowi, który nie zgadza się z treścią informacji, o której mowa w ust. 4, w tym zawartymi w niej wyliczeniami, przysługuje prawo wniesienia reklamacji do kredytodawcy w terminie trzech miesięcy od dnia otrzymania informacji. Kredytodawca rozpatruje reklamację w trybie przewidzianym ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i Rzeczniku Finansowym.

10. Wniesienie przez konsumenta reklamacji, o której mowa w ust. 9, nie wpływa na uprawnienie konsumenta do przeprowadzenia restrukturyzacji w trybie art. 5 lub w trybie art. 6 w oparciu o informację, która jest przedmiotem tej reklamacji.

11. W przypadku uwzględnienia przez kredytodawcę reklamacji, o której mowa w ust. 9, kredytodawca niezwłocznie sporządza i doręcza konsumentowi pełną informację, o której mowa w ust. 6, zaktualizowaną o wyniki rozpatrzonej reklamacji.

12. Kredytodawcy zobowiązani do sporządzenia i wysłania informacji, o której mowa w ust. 4, w ciągu trzech miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, umieszczają kalkulatory elektroniczne na swoich stronach internetowych.

13. Obowiązek utrzymania na stronach internetowych kalkulatorów elektronicznych, o których mowa w ust. 12, wynosi trzy lata od dnia wejścia w życie ustawy.

14. Kredytodawcy zobowiązani do sporządzenia i wysłania informacji, o której mowa w ust. 4, umieszczają na swoich startowych stronach internetowych link do kalkulatorów elektronicznych, o których mowa w ust. 12.

15. Kalkulator elektroniczny, o którym mowa w ust. 12, przy zastosowaniu zasad określonych w załączniku do ustawy, umożliwia osobom z niego korzystającym obliczenie dla kredytów indeksowanych oraz dla kredytów denominowanych wartości kursu waluty obcej, o którym mowa w ust. 6 pkt 12, oraz wartości kapitału pozostałego do spłaty, o którym mowa w ust. 6 pkt 10.

16. Komisja Nadzoru Finansowego sprawuje kontrolę nad zgodnością warunków oraz przebiegu restrukturyzacji kredytów w trybie art. 5 oraz w trybie art. 6 z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa.

17. Minister do spraw instytucji finansowych określi w drodze rozporządzenia:

- 1) zestawienie stawek WIBOR, dla depozytów 3-miesięcznych oraz 6- miesięcznych, ogłaszanych od 1 stycznia 2000 r. do dnia wejścia w życie ustawy;
  - 2) zestawienie obejmujące ogłoszoną przez Narodowy Bank Polski średnią, miesięczną wartość średnich kursów wymiany waluty polskiej na waluty obce takie jak: frank szwajcarski, euro, dolar amerykański, jen oraz funt szterling od 1 stycznia 2000 r. do dnia wejścia w życie ustawy
- w celu jednolitego ich stosowania przez kredytodawców do ustalania zgodnie z załącznikiem do ustawy kwoty pozostałego do spłaty kapitału, o którym mowa w ust. 6 pkt 10, oraz kursu waluty obcej, o której mowa w ust. 6 pkt 12.

Art. 5. 1. Na wniosek konsumenta o przeprowadzenie restrukturyzacji złożony kredytodawcy nie później niż przed upływem 4 miesięcy od dnia otrzymania informacji, o której mowa w art. 4 ust. 4, konsument i kredytodawca mogą w terminie 2 miesięcy od dnia złożenia wniosku dokonać restrukturyzacji kredytu indeksowanego lub kredytu denominowanego polegającej łącznie na:

- 1) stosowaniu do zobowiązań konsumenta wyrażonych w walucie obcej, indeksowanych do waluty obcej lub denominowanych do waluty obcej wynikających z umowy kredytu indeksowanego lub umowy kredytu denominowanego kursu waluty obcej określonego w art. 4 ust. 6 pkt 12 lub kursu korzystniejszego dla konsumenta;
- 2) ustaleniu kwoty kapitału pozostałego do spłaty na dzień złożenia wniosku, w wysokości nie wyższej niż kwota kapitału pozostałego do spłaty, o której mowa w art. 4 ust. 6 pkt 10, w celu ustalenia nowego harmonogramu spłat rat kredytu liczonych od kwoty kapitału pozostałego do spłaty;
- 3) zastąpieniu dotychczas stosowanej, odpowiednio w umowie kredytu indeksowanego lub umowie kredytu denominowanego, stopy referencyjnej oprocentowania, w szczególności LIBOR, stopą referencyjną oprocentowania kredytu dla waluty polskiej (WIBOR);
- 4) obniżeniu marży odsetkowej, w przypadku, gdy jest ona wyższa od średniej marż kredytów hipotecznych udzielanych na cele mieszkaniowe, oferowanych w miesiącu zawarcia umowy kredytu indeksowanego lub umowy kredytu denominowanego, obliczonej na podstawie marż stosowanych w tym okresie przez trzy banki o największej sumie bilansowej wynikającej z zatwierdzonych w 2015 r. sprawozdań finansowych do wysokości nie wyższej niż powyższa średnia marż;
- 5) umorzeniu z dniem wymagalności raty kredytu części raty kredytu ze skutkiem zwolnienia konsumenta z długu, w wysokości różnicy pomiędzy wartością raty kredytu ustaloną z zastosowaniem kursu waluty obcej, o której mowa w art. 4 ust. 6 pkt 12 lub uzgodnionym kursem korzystniejszym dla konsumenta, a wysokością

raty kredytu, którą byłby zobowiązany zapłacić konsument zgodnie z zasadami obowiązującymi przed wejściem w życie ustawy;

- 6) w przypadku całkowitej spłaty kwoty kredytu przed terminem wymagalności, umorzeniu z dniem całkowitej spłaty kwoty kapitału ze skutkiem zwolnienia konsumenta z długu w wysokości różnicy pomiędzy wartością kapitału pozostałego do spłaty z zastosowaniem kursu waluty obcej, o której mowa w art. 4 ust. 6 pkt 12 lub uzgodnionym kursem korzystniejszym dla konsumenta, a wysokością kapitału kredytu, który byłby zobowiązany zapłacić konsument zgodnie z zasadami obowiązującymi przed wejściem w życie ustawy; powyższe postanowienie stosuje się odpowiednio do częściowej nadpłaty kwoty kredytu;
- 7) stosowaniu kursu waluty obcej, o którym mowa w art. 4 ust. 6 pkt 12 lub uzgodnionego kursu korzystniejszego dla konsumenta, także do częściowej lub całkowitej spłaty kredytu przed terminem wymagalności wynikającym z umowy kredytu indeksowanego lub umowy kredytu denominowanego.

2. Jeżeli w terminie miesiąca od złożenia przez konsumenta wniosku, o którym mowa w ust. 1, kredytodawca nie poinformuje konsumenta o wyrażeniu zgody na przeprowadzenie restrukturyzacji lub odmowie jej przeprowadzenia, przyjmuje się, że zgoda taka została wyrażona.

3. W terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego ustala i podaje do publicznej wiadomości, w drodze komunikatu ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Komisji Nadzoru Finansowego informację o średniej marż kredytów hipotecznych udzielanych na cele mieszkaniowe, oferowanych w miesiącu zawarcia umowy kredytu indeksowanego lub umowy kredytu denominowanego obliczonej na podstawie marż stosowanych w tym okresie przez trzy banki o największej sumie bilansowej wynikającej z zatwierdzonych w 2015 r. sprawozdań finansowych.

4. W związku z restrukturyzacją kredytu indeksowanego lub kredytu denominowanego, o której mowa w ust. 1, kredytodawca nie jest uprawniony do:

- 1) żądania uzupełnienia zabezpieczenia kredytu;
- 2) obniżenia kwoty przyznanego kredytu;
- 3) żądania prowizji albo jakichkolwiek innych opłat;
- 4) podwyższenia jakichkolwiek marż, prowizji, odsetek lub innych opłat;
- 5) zmiany terminów spłaty kredytu lub zapłaty rat kredytu;
- 6) uzależniania restrukturyzacji kredytu, o której mowa w ust. 1, od wyników ponownego badania zdolności kredytowej konsumenta.

Art. 6. 1. W terminie 9 miesięcy od dnia otrzymania informacji, o której mowa w art. 4. ust. 4, konsument jest uprawniony do złożenia kredytodawcy pisemnego

oświadczenia woli o przystąpieniu do restrukturyzacji kredytu w trybie niniejszego artykułu, co oznacza:

- 1) stosowanie do zobowiązań konsumenta wyrażonych w walucie obcej, indeksowanych do waluty obcej lub denominowanych do waluty obcej wynikających z umowy kredytu indeksowanego lub umowy kredytu denominowanego, określonego w art. 4 ust. 6 pkt 12 kursu waluty obcej, bez względu na sposób określenia stosowanego kursu powyższej waluty obcej w umowie kredytu indeksowanego lub umowie kredytu denominowanego lub przyjętą w tym zakresie bezumowną praktykę ustalania kursu powyższej waluty obcej;
- 2) uiszczanie zobowiązań konsumenta, o których mowa w pkt 1, w tym rat kredytu, prowizji i opłat, w walucie polskiej bez względu na ustaloną w umowie kredytu indeksowanego lub umowie kredytu denominowanego walutę właściwą do zapłaty rat kredytu, prowizji, opłat lub innych powyższych zobowiązań;
- 3) przeliczenie kwoty pozostałego do spłaty kapitału kredytu na walutę polską z zastosowaniem kursu, o którym mowa w art. 4 ust. 6 pkt 12. w celu wdrożenia harmonogramu spłat rat kredytu liczonych od kwoty kapitału pozostałego do spłaty, o którym mowa w art. 4 ust. 6 pkt 10;
- 4) stosowanie harmonogramu, o którym mowa w art. 4 ust. 6 pkt 11, lub jego aktualizacji sporządzonej zgodnie z art. 4 ust. 6 pkt 11;
- 5) umorzenie z dniem wymagalności raty kredytu części raty kredytu ze skutkiem zwolnienia konsumenta z długu, w wysokości różnicy pomiędzy wartością raty kredytu ustaloną z zastosowaniem kursu waluty obcej, o której mowa w art. 4 ust. 6 pkt 12, a wysokością raty kredytu, którą byłby zobowiązany zapłacić konsument zgodnie z zasadami obowiązującymi przed wejściem w życie ustawy;
- 6) w przypadku całkowitej spłaty kwoty kredytu przed terminem wymagalności, umorzenie z dniem całkowitej spłaty kwoty ze skutkiem zwolnienia konsumenta z długu w wysokości różnicy pomiędzy wartością kapitału pozostałego do spłaty z zastosowaniem kursu waluty obcej, o której mowa w art. 4 ust. 6 pkt 12, a wysokością kapitału kredytu, który byłby zobowiązany zapłacić konsument zgodnie z zasadami obowiązującymi przed wejściem w życie ustawy; powyższe stosuje się odpowiednio do częściowej nadpłaty kwoty kredytu;
- 7) stosowanie kursu waluty obcej, o którym mowa w art. 4 ust. 6 pkt 12, także do częściowej lub całkowitej spłaty kredytu przed terminem wymagalności wynikającym z umowy kredytu indeksowanego lub umowy kredytu denominowanego.

2. Złożenie przez konsumenta oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, wywołuje skutki od dnia wejścia w życie ustawy. W terminie 30 dni od dnia złożenia przez konsumenta oświadczenia kredytodawca jest zobowiązany do poinformowania konsumenta o różnicy pomiędzy dokonanymi przez konsumenta wpłatami rat kredytu

wynikającymi z umowy kredytu indeksowanego lub umowy kredytu denominowanego w okresie od dnia wejścia w życie ustawy do dnia złożenia przez konsumenta oświadczenia, a wysokością rat kredytu wynikających z harmonogramu, o którym mowa w art. 4 ust. 6 pkt 11. Do nadpłaty kredytu oraz całkowitej spłaty kredytu zdanie drugie stosuje się odpowiednio. W zależności od wyniku różnicy konsument w ciągu 14 dni od dnia otrzymania od kredytodawcy informacji, o której mowa w zdaniu drugim, albo kredytodawca w terminie 14 dni od dnia wysłania informacji, o której mowa w zdaniu drugim, jest zobowiązany do zwrotu drugiej stronie różnicy, o której mowa w zdaniu drugim.

3. Jeżeli konsument wskaże we wniosku, o którym mowa w ust. 1, rachunek do wypłaty różnicy, o której mowa w ust. 2, kredytodawca jest zobowiązany do dokonania wypłaty różnicy, na rachunek wskazany przez konsumenta.

4. Konsument dokonujący wpłat rat kredytu w walucie obcej w oświadczeniu woli, którym mowa w ust. 1, udziela kredytodawcy pełnomocnictwa do pobrania środków, celem spłaty rat kredytu, z rachunku wskazanego przez konsumenta prowadzonego w złotych. Konsument i kredytodawca mogą uzgodnić inny sposób spłaty rat kredytu, w szczególności poprzez spłaty rat kredytu na rachunek wskazany przez kredytodawcę.

5. W związku z restrukturyzacją kredytu indeksowanego lub kredytu denominowanego, o której mowa w ust. 1, kredytodawca nie jest uprawniony do:

- 1) żądania uzupełnienia zabezpieczenia kredytu;
- 2) obniżenia kwoty przyznanego kredytu;
- 3) żądania prowizji albo jakichkolwiek innych opłat;
- 4) podwyższenia jakichkolwiek marż, prowizji, odsetek lub innych opłat;
- 5) zmiany terminów spłaty kredytu lub zapłaty rat kredytu.

6. Złożenie wniosku, o którym mowa w art. 5 ust. 1, nie jest konieczne do złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 1.

Art. 7. 1. Jeśli strony umowy kredytu indeksowanego lub kredytu denominowanego nie dokonały restrukturyzacji, o której mowa w art. 5, lub restrukturyzacji, o której mowa w art. 6, konsument nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, lecz nie później niż w terminie 15 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy jest uprawniony do złożenia kredytodawcy oświadczenia o skorzystaniu z uprawnienia polegającego na przeniesieniu na kredytodawcę własności i innych praw odnoszących się do:

- 1) budynku mieszkalnego, jego części lub udziału w takim budynku, lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość lub udziału w takim lokalu, lub
- 2) spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego, prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej, lub udziału w tych prawach, lub

- 3) nieruchomości gruntowej lub udziału w nieruchomości gruntowej, prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej lub udziału w takim prawie przeznaczonych, w całości lub części pod budowę budynku mieszkalnego, w tym również nieruchomości gruntowej lub udziału w nieruchomości gruntowej albo prawa wieczystego użytkowania nieruchomości gruntowej lub udziału w takim prawie z rozpoczętą budową budynku mieszkalnego, lub
- 4) nieruchomości gruntowej, udziału w nieruchomości gruntowej albo prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej lub udziału w takim prawie, związanych z budynkiem lub lokalem wymienionym w pkt 1
- stanowiących zabezpieczenie kredytu udzielonego przez kredytodawcę.

2. Przyjmuje się, że nieruchomość gruntowa jest przeznaczona pod budowę budynku mieszkalnego jeżeli w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego znajduje się ona na terenie o przeznaczeniu pod zabudowę mieszkaniową lub jeżeli w braku uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy nieruchomości gruntowej nastąpiło w drodze decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

3. Przeniesienie własności nieruchomości, o którym mowa w ust. 1, ma z mocy prawa skutek w postaci zwolnienia konsumenta z długu, jaki posiada on wobec kredytodawcy w związku z zawartą z nim umową kredytu, której zabezpieczenie stanowi nieruchomość będąca przedmiotem przeniesienia własności.

4. Przepis ust. 1, nie znajduje zastosowania do konsumenta spełniającego jedną z wymienionych przesłanek:

- 1) w okresie ostatnich 12 miesięcy poprzedzających złożenie oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, uzyskiwał on w walucie obcej, w której został udzielony kredyt średniomiesięczny dochód pokrywający wysokość miesięcznej raty kredytu wynikającej z harmonogramu spłat; w przypadku małżonków pozostających we wspólności majątkowej za dochód, o którym mowa powyższej uznaje się sumę dochodów obojga małżonków;
- 2) średnia rata kredytu z ostatnich 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających wejście w życie ustawy nie przekraczała 20% średniego miesięcznego dochodu konsumenta z tego samego okresu, a w przypadku małżonków pozostających we wspólności majątkowej za dochód, o którym mowa powyżej, uznaje się sumę dochodów obojga małżonków;
- 3) w przypadku kredytu indeksowanego pozostały do spłaty kapitał kredytu wyrażony w walucie polskiej liczony jako iloczyn pozostałej do spłaty waluty obcej, do której kredyt ten jest indeksowany, i średniej średnich kursów wymiany waluty polskiej na powyższą walutę obcą ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski w miesiącu kalendarzowym poprzedzającym dzień wejścia w życie ustawy nie wzrósł o więcej niż 30% względem kwoty udzielonego kredytu indeksowanego wyrażonego w walucie polskiej;

4) w przypadku kredytu denominowanego pozostały do spłaty kapitał kredytu wyrażony w walucie obcej, do której jest ten kredyt denominowany, pomnożony przez średnią średnich kursów wymiany waluty polskiej na powyższą walutę obcą ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski w miesiącu kalendarzowym poprzedzającym dzień wejścia w życie nie wzrósł o więcej niż 30% względem wypłaconej w walucie polskiej kwoty kredytu denominowanego.

5. Dochód konsumenta, o którym mowa w ust. 4 pkt 1 i 2, ustala się w oparciu o ostatnie złożone przez konsumenta we właściwym organie podatkowym roczne zeznanie podatkowe.

6. Przeniesienie własności nieruchomości, o którym mowa w ust. 1, wymaga zachowania formy aktu notarialnego.

7. Oświadczenie konsumenta, o którym mowa w ust. 1, powinno zawierać informacje o niespełnianiu przez niego przesłanek o których mowa ust. 4. Konsument składa oświadczenie dotyczące spełniania przesłanek o których mowa w ust. 4 pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składając oświadczenie konsument jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.". Oświadczenie konsumenta nie zawierające tej klauzuli jest nieważne.

8. W terminie dwóch miesięcy od dnia otrzymania oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, kredytodawca pisemnie informuje konsumenta o dwóch alternatywnych terminach zawarcia umowy przeniesienia własności nieruchomości wraz z podaniem miejsca jej podpisania lub oświadczenie o uznaniu konsumenta za niespełniającego przesłanek do skorzystania z uprawnienia, o którym mowa w ust.1.

9. Wyznaczone przez kredytodawcę terminy muszą uwzględniać czas niezbędny do poinformowania o nich konsumenta oraz czas na poinformowanie kredytodawcy o terminie wybranym przez konsumenta, z zastrzeżeniem, że późniejszy z terminów powinien zostać wyznaczony na dzień przypadający po upływie 3 miesięcy od dnia wysłania przez kredytodawcę informacji, o której mowa w ust. 8, a odstęp pomiędzy wyznaczonymi przez kredytodawcę terminami powinien wynosić co najmniej 14 dni.

10. Konsument w terminie 14 dni od otrzymania informacji, o której mowa w ust. 8, pisemnie informuje kredytodawcę o wybranym terminie zawarcia umowy przeniesienia własności nieruchomości.

Art. 8. 1 W przypadku umowy kredytu indeksowanego lub umowy kredytu denominowanego, która do dnia wejścia w życie ustawy wygasła, w tym w skutek wypowiedzenia, a nie została do dnia wejścia w życie ustawy spłacona, po upływie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy konsumentowi przysługuje wobec kredytodawcy wierzytelność w wysokości różnicy pomiędzy pozostałą do spłaty wartością kapitału wynikającą odpowiednio z umowy kredytu indeksowanego lub

umowy kredytu denominowanego a pozostałą do spłaty wartością kapitału obliczoną zgodnie z zasadami określonymi w załączniku do ustawy oraz roszczenie w wysokości ustalonej zgodnie z art. 3.

2. W przypadku określonym w ust. 1 na pisemny wniosek konsumenta kredytodawca udziela konsumentowi informacji, o której mowa w art. 4 ust. 6 pkt 10 i pkt 12, zgodnie z art. 4, oraz informacji, o której mowa w art. 3 ust. 3 pkt 8, zgodnie z art. 3.

Art. 9. 1 W przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania przez kredytodawcę obowiązków wynikających z ustawy konsumentowi przysługuje odszkodowanie.

2. Wysokość odszkodowania, o którym mowa w ust. 1, wynosi:

- 1) 0,01% wartości kapitału kredytu pozostałego do spłaty wyliczonego zgodnie z art. 4 ust. 6 pkt 10 ustawy na dzień wejścia w życie ustawy, za każdy dzień nie przedstawienia w terminie informacji, o których mowa w art. 3 ust. 2 lub art. 4 ust. 4;
- 2) 20% kwoty stanowiącej różnicę pomiędzy prawidłowo ustaloną w oparciu o załącznik do ustawy wartością kapitału kredytu pozostałego do spłaty, o której mowa w art. 4 ust. 6 pkt 10, a kwotą tego kapitału wyliczoną przez kredytodawcę i przekazaną konsumentowi w trybie art. 4 ust. 6 pkt 10.

Art. 10. Komisja Nadzoru Finansowego może nałożyć na kredytodawcę karę pieniężną w wysokości:

- 1) do 0,002 % wartości posiadanych przez kredytodawcę kredytów denominowanych i kredytów indeksowanych pozostałych do spłaty na dzień wejścia w życie ustawy, za każdy dzień, w przypadku w którym kredytodawca nie przesłał konsumentowi informacji, o której mowa art. 3 ust. 2, lub nie dokonał pomniejszenia kapitału kredytu, o którym mowa w art. 3 ust. 5 lub nie dokonał wypłaty, o której mowa w art. 3 ust. 6.
- 2) do 0,002 % wartości posiadanych przez kredytodawcę kredytów denominowanych i kredytów indeksowanych pozostałych do spłaty na dzień wejścia w życie ustawy, za każdy dzień, w przypadku w którym kredytodawca nie przesłał konsumentowi informacji, o której mowa art. 4 ust. 4 lub nie dokonał ustalenia kwoty kredytu pozostałego do spłaty, o którym mowa w art. 4 ust. 6 pkt 10, zgodnie z załącznikiem do ustawy.

Art. 11. W ustawie z dnia z dnia 26 lipca 1991 o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.⁴⁾ w art. 21 w ust. 1 w pkt 143 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 144 w brzmieniu:

„144) dochody: z tytułu pomniejszenia kapitału, o których mowa w art. 3 ust. 5, z tytułu wypłaty, o których mowa w art. 3 ust. 6, z tytułu umorzeń i związanych z nimi zwolnień z długów, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 5 i 6 i art. 6 ust. 1 pkt 5 i 6 oraz z tytułu zwolnienia z długu, o których mowa w art. 7 ust. 2 ustawy z dnia ..... 2016 r. o sposobach przywrócenia równości stron niektórych umów kredytu i umów pożyczki (Dz. U. poz.....).”.

Art. 12. W ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. Dz. U. 2014 r. poz. 1497, 1585 i 1662 oraz z 2015 r. poz. 1357) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 35a po ust. 4 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. W umowie o kredyt konsumencki dopuszcza się jego denominowanie lub indeksowanie do waluty innej niż polska jedynie z zastosowaniem średniego kursu wymiany waluty obcej ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na dzień zapłaty lub wypłaty świadczenia pieniężnego przez stronę zobowiązaną do jego spełnienia.”;

2) w art. 36 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Zmiana zmiennej stopy oprocentowania w czasie obowiązywania umowy o kredyt konsumencki jest dopuszczalna tylko ze względu na zmianę wysokości stopy referencyjnej lub indeksu i tylko proporcjonalnie do tej zmiany. Nie jest dopuszczalna zmiana marży kredytodawcy odniesionej do stopy referencyjnej lub indeksu.”.

Art. 13. W ustawie z dnia 29 grudnia 2015 r. o podatku od niektórych instytucji finansowych (Dz. U. z 2016 r. poz. ....) po art. 12 dodaje się art. 12a w brzmieniu:

„Art. 12a. 1. Podatnicy, będący stronami kredytu indeksowanego lub kredytu denominowanego w rozumieniu ustawy z dnia .....2016 r. o sposobach przywrócenia równości stron niektórych umów kredytu i umów pożyczki (Dz. U. poz.....), są uprawnieni do odliczenia od kwoty podatku wartości umorzeń, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 5 i 6 oraz w art. 6 ust. 1 pkt 5 i 6 ustawy z dnia .....2016 r. o sposobach przywrócenia równości stron niektórych umów kredytu i umów pożyczki.

---

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 362, 596, 769, 1278, 1342, 1448, 1529 i 1540, z 2013 r. poz. 888, 1027, 1036, 1287, 1304, 1387 i 1717, z 2014 r. poz. 223, 312, 567, 598, 773, 915, 1052, 1215, 1328, 1563, 1644, 1662 i 1863 oraz z 2015 r. poz. 73, 211, 251, 478, 693, 699, 860, 933, 978, 1197, 1217, 1259, 1296, 1321, 1322, 1333, 1569, 1595, 1607, 1688, 1767, 1784, 1844, 1893, 1925, 1932 i 1992.

2. Odliczenie wartości umorzeń od kwoty podatku, o którym mowa w ust. 1, następuje w miesiącu następującym po miesiącu, w którym nastąpiło umorzenie, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Uprawnienie do odliczenia, o którym mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 20% wartości podatku, który jest zobowiązany zapłacić podatnik w danym miesiącu. Niewykorzystana wartość umorzenia jest uwzględniana w kolejnych miesiącach aż do pełnego odliczenia wartości umorzeń.”.

Art. 14. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

**Załącznik do informacji, o której mowa w art. 4 ust. 6 pkt 10 oraz kurs waluty
obcej, o którym mowa w art. 4 ust. 6 pkt 12.**

1. Załącznik do informacji, o której mowa w art. 4 ust. 6 pkt 10, składa się z obejmujących okres od dnia zawarcia odpowiednio umowy kredytu indeksowanego lub umowy kredytu denominowanego do dnia wejścia w życie ustawy informacji ujętych w następujących kolumnach:

- A. Numer raty według harmonogramu spłat rat odpowiednio dla kredytu indeksowanego lub denominowanego,
- B. Data wymagalności raty odpowiednio dla kredytu indeksowanego lub kredytu denominowanego (miesiąc, rok),
- C. Stosowana przez kredytodawcę stopa referencyjna oprocentowania odpowiednio kredytu indeksowanego lub kredytu denominowanego (np. LIBOR), dla poszczególnych rat odpowiednio kredytu indeksowanego lub kredytu denominowanego,
- D. Marża wynikająca odpowiednio z umowy kredytu indeksowanego lub umowy kredytu denominowanego,
- E. Wartość według harmonogramu raty kapitałowej odpowiednio dla kredytu indeksowanego lub kredytu denominowanego (wyrażona w walucie obcej),
- F. Wartość według harmonogramu raty odsetkowej odpowiednio dla kredytu indeksowanego lub kredytu denominowanego (wyrażona w walucie obcej),
- G. Saldo kapitału kredytu pozostałego do spłaty na dzień wejścia w życie ustawy (wyrażone w walucie obcej),
- H. Średnia wartość średnich kursów wymiany waluty polskiej na walutę obcą, do której indeksowany jest kredyt indeksowany lub denominowany jest kredyt denominowany, ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski w miesiącu, w

którym przypada data wymagalności raty odpowiednio dla kredytu indeksowanego lub kredytu denominowanego (wartość określona w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 4 ust. 14). W przypadku w którym kredyt był indeksowany lub denominowany do waluty obcej nie objętej rozporządzeniem, o którym mowa w art. 4 ust. 14 do wyliczenia średniej kursów średnich kursów tej waluty zobowiązany jest kredytodawca.

- I. WIBOR dla okresu analogicznego dla stopy referencyjnej oprocentowania, o której mowa w kolumnie C (wartość określona w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 4 ust. 14.) W przypadku w którym rozporządzenie nie określa WIBOR dla okresu analogicznego dla stopy referencyjnej oprocentowania, o której mowa w kolumnie C, kredytodawca wskazuje WIBOR na podstawie właściwych danych.
- J. Marża dla kredytu hipotetycznego w wysokości równej marży, o której mowa w kolumnie D,
- K. Wartość raty kapitałowo-odsetkowej odpowiednio dla kredytu indeksowanego lub kredytu denominowanego (wyrażona w złotych), gdzie wartość kolumny K obliczana jest według poniższego wzoru, w którym użyte symbole odpowiadają nazwie symboli kolumn użytych w załączniku:
$$K = (E+F) \times H,$$
- L. Wartość raty odsetkowej kredytu hipotetycznego (wyrażona w złotych),
- M. Różnica pomiędzy wartością raty kapitałowo-odsetkowej z kolumny K a wartością raty kapitałowo-odsetkowej z kolumny L (wyrażona w złotych), przy założeniu, że wartość M może być dodatnia lub ujemna. gdzie wartość kolumny M obliczana jest według poniższego wzoru, w którym użyte symbole odpowiadają nazwie symboli kolumn użytych w załączniku:
$$M = K-L$$
- N. Saldo kapitału (wyrażone w złotych). Dla pierwszej raty kredytu kolumna N równa się wartości udzielonego kredytu wyrażonej w złotych zsumowanej z dodatnią lub ujemną wartością określoną w kolumnie M dla pierwszej raty kredytu. Dla kolejnych rat kredytu N jest równie N dla raty kredytu poprzedzającej zsumowanym z dodatnią lub ujemną wartością M raty, dla której wyliczana jest wartość N.

2. Wysokość kursu waluty obcej (KWO), o której mowa w art. 4 ust. 6 pkt 12, stosowanej do wyliczenia wartości kapitału kredytu pozostałego, o którym mowa w art. 4 ust. 6 pkt 10, obliczana jest w następujący sposób:

$$KWO = N/G$$

gdzie użyte symbole oznaczają:

N - wartość kolumny N z dnia wejścia w życie ustawy,

G - wartość kolumny G z dnia wejścia w życie ustawy.

3. Jeśli KWO jest wyższy niż wartość średnich kursów wymiany waluty polskiej na walutę obcą, do której odpowiednio indeksowany jest kredyt indeksowany lub denominowany jest kredyt denominowany, ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski w miesiącu kalendarzowym poprzedzającym wejście w życie ustawy, to wartość KWO jest równa powyższej wartości średnich kursów wymiany waluty polskiej na walutę obcą.

4. Jeśli w przypadku kredytu indeksowanego KWO jest niższy niż wartość kursu wymiany waluty polskiej na walutę obcą, do której ten kredyt indeksowany, ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w dniu, w którym obowiązywał kurs powyższej waluty obcej, zastosowany w celu określenia przy udzielaniu tego kredytu ilości powyższej waluty obcej, to wartość KWO jest równa powyższej wartości kursu ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski.

5. Jeśli w przypadku kredytu denominowanego KWO jest niższy niż wartość kursu wymiany na walutę polską waluty obcej, do której ten kredyt jest denominowany, ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w dniu, w którym dokonano przeliczenia kwoty kredytu denominowanego na walutę polską, to KWO jest równy powyższej wartości kursu ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski. W przypadku wypłaty kwoty takiego kredytu w transzach stosuje się średnią wartość kursów wymiany na walutę polską powyższej waluty obcej ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski w dniach wypłaty transz z uwzględnieniem proporcji pomiędzy wielkością poszczególnych transz kredytu.

6. Wyrażona w walucie polskiej wartość kapitału kredytu pozostałego do spłaty na dzień wejścia w życie ustawy, o którym mowa w art. 4 ust. 6 pkt 10, stanowi iloczyn wartości z kolumny G z dnia wejścia w życie ustawy i KWO, o której mowa w art. 4 ust. 6 pkt 12.